

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-45

23.1.2023

Tryg Forsikring NUF

Lystbåt/fiskebåt

Totalskadd båt – erstatningsoppgjør.

Sikredes båt ble totalskadd da den sank og sikrede krevde erstatning under kaskoforsikringen. Selskapet tilbød erstatning på kr 54 000 basert på at takstmann hadde fastsatt båtens markedspris til kr 60 000, og egenandel var kr 6 000. Sikrede var uenig og mente båtens markedsverdi var kr 90 000. Han hevdet han ikke kunne få kjøpt tilsvarende båt for den prisen selskapet hadde tilbudt, og at båtene selskapet og dets takstmann hadde sammenlignet med ikke var egnet til fiske for fire personer. Sikrede viste til at båter på finn.no som han mente lignet hans båt, var priset til mellom kr 90 000 og kr 100 000, mens selskapet mente at disse ikke var sammenlignbare. Sikrede viste også til at han betalte premie for en forsikringssum på kr 100 000. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde dokumentert at selskapets verdivurdering var uriktig.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 30 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for totalskade på båt og spørsmål om selskapets erstatningsoppgjør er korrekt.

Sikredes båt (Hansvik, 18 fots fra 1997 med Yamaha motor 50HK fra 2003) var kaskoforsikret med en forsikringssum på kr 100 000 da den sank under fortøyning og ble totalskadd 7.7.22.

Forsikringsvilkårene har følgende oppgjørsregler for "Totalskade og tap":

Hvis båten er gått tapt, eller reparasjon etter Trygs vurdering ikke er lønnsom, kan erstatningen utbetales kontant. Erstatningen er begrenset til markedsverdien av de enkelte tingene, oppad begrenset til forsikringssummen.

Verdifastsettelse

Ved totalskade eller tap beregnes båtens verdi etter markedsverdien på skadedagen. Markedsverdien fastsettes ut fra hva det vil koste å anskaffe en båt i samme eller vesentlig samme stand og av tilsvarende merke, type og årgang.

Forsikringssummen er ikke bevis for markedsverdien men forsikringstakers anslag av markedsverdien.

Avgjør Tryg at sikrede får beholde vraket gjøres det fradrag for restverdien.

Selskapets takstmann vurderte skaden som så omfattende at reparasjon ikke var lønnsomt. Han fastsatte båtens verdi til kr 60 000, jf. verdivurderingsrapport av 18.7.22 hvor det fremgikk at teknisk bedømmelse av karosseri, lakk og interiør var "*Normal*". På bakgrunn av denne verdivurderingen tilbød selskapet sikrede 20.7.22 kr 54 000 etter fradrag for egenandel på kr 6 000.

Sikrede hevdet 24.7.22 at båtens verdi var kr 90 000. Han krevde kr 84 000 etter fradrag for egenandel og ga bl.a. følgende begrunnelse:

Jeg har inntrykk av at takstmannen ikke var interessert i en grundig vurdering av båten tilstand fordi vurderingen ble gjort på bakgrunn av fotografi av båten etter at båt var tatt opp av vannet, noe som hadde negativ innvirkning på utseendet.

Noe detaljer: Båt var 18" dette som er viktig for meg, fordi er det nok plass til 4 fiskere. Båt var bygd i 1997. Båt var bredd på 225cm som er viktig ved fiske. Båt hadde veldig god startvillig og stor påkostet motor Yamaha 50hk fra 2003 som gått om lag 350 timer etter påkostning.

[...]

Dette var båt som var bruk av meg og turister i løpet sommermånedene.

Ifølge forsikringsavtale skulle jeg få tilsvarende båt. Det var på Finn bare 1 tilsvarende Hansvik:

<https://www.finn.no/boat/forsale/ad.html?finnkode=265056375> . Denne båten er fra 1997, er på 18" og har motor på 60 hk. Båten verdi er kr. 100 000,-

Den større på 10hk motoren øker verdi om lag 10 %.

Da kan vi anta at min Hansvik og motor hadde verdi på kr. 90 000,-

Jeg studerte Finn i helga og ikke fant andre tilsvarende 18" båt. Det var lignende men mindre (både skrog og motor) og likevel holdte seg i pris klasse 75-85 000kr.

Sikrede anførte videre følgende vedrørende selskapets verdivurdering og saksbehandling:

Båten var forsikret med kasko og verdi på kr.100 000,- Jeg mente at om lag 50 % av båt verdi er det for lite og fikk kontakt med takstmannen. Han fortalte at han takserte med å se båten på bilder og vil ikke forandre taksering, og jeg kan klage. Det var ikke angitt hva som påførte skaden, hvorfor båten har forlært, Fikk ikke heller noe rapporten som tyder på grunnlag til en slik verdivurdering. Diskusjon med visning til kasko regler og aktuelle priser på Finn.no, gav ikke noe resultater. Jeg sa at jeg må ikke ha penger om han klarer kjøpe en båt med same merke, årstall og kraft på motoren, og sette den på havn. Jeg trengte båt umiddelbart. Hver dag i sesongen og uten båt kostet meg tapte fortjenesten. Jeg så etter liknende båt på finn.no, og fant jeg bare en båt Hansvik som hadde 18 fot, liknende årstall og motor, og den kostet kr. 100 000 + transportkostnader fra S., avstand 487 km. Etter takstmannen var det ikke noe å diskutere.

24.07.2022 skriv jeg brev til Tryg der jeg viste til alt overstående og ba om å se på saken igjen. Jeg tilbød pris på kr. 90 000 -kr. 6000 egen andel= kr.84 000,- siden den påpekte båt hadde motoren på 60hk og ikke 50 hk slik min. Brevet mitt var aldri besvart. I mellomtid ringte jeg selskapet og skadeavdeling mange ganger. Fik prate bare med sentralbordet [...] Der jeg fikk anbefaling med å kontakte takstmannen når han er tilbake fra ferie. Men han aldri tok telefon fra meg. [...]. Den 2.09.2022 ble jeg lovd at saken skal vurderes av sjefen og jeg skal få skriftlig svar til og med mandag, og jeg skal ringe der igjen den 06.09. Dette gjorde jeg og fikk vite fra sentralbord at ingen sett saka, [...]. Og at jeg kan klage om jeg vil.

I e-post av 06.09.22 ba jeg om å få kopi av alle dokumenter i saken, også lydfiler fra telefonsamtalene våre. Det kom ingenting til d.d. Jeg opplever hele hendelse som nedlatende. Jeg fikk ikke noe rapporten som påpeker på skadeårsak. [...] Det var min beste og største båt som turistene likte veldig godt. Jeg tapte fortjeneste (55 dager) på kr. 27 500 denne sommeren, etter at båt sank og Trygg behandlet saken på sånt møte.

Jeg krever at mitt forslag med kr. 84 000,- (etter egenandel) blir akseptert og godkjent til utbetaling.

Selskapet fastholdt 22.9.22 erstatningstilbudet på kr 54 000. Det viste til forsikringsvilkårenes pkt. 3.2 og ga bl.a. følgende begrunnelse:

[...] Som det vises til i vilkår over er det forsikringstaker som avgjør hvilke sum båten skal forsikres for, men det er selskapet som beregner båten markedsverdi på skadedato. Takstmann har sett på tilsvarende båter med tilsvarende motor i sin fastsettelse av verdi. Som du selv bekrefter er det vanskelig å finne akkurat samme modell på båt og motor må han foreta en kvalifisert beregning av erstatningssummen, her er eksempler på annonser han har sammenlignet etter:

[..... bilder av 4 båter som var annonsert, herunder en Hansvik 18 fots HT fra 1997 til kr 69 000, en Ibiza Sport 17 fots med hydraulisk styring fra 1994 til kr 69 000, en 17 fots båt (ukjent merke) fra 2005 med henger og båtplass til kr 70 000 og en 17 fots båt (ukjent merke) fra 2000 til kr 70 000]

Som du ser er det diverse båter, men at de er sammenlignbare til en viss grad.

Annonse på båten du viser til 24.07.22 kan ikke sammenlignes med egen båt da det er en innerliner lik den Ibiza båten i annonsen over. Egen båt er en enklere båt lik båten ned til venstre i bildet. Motoren i annonsen du viser til har 60 hk og er fra 2019, mens motoren på egen båt er på 50 hk og er fra 2003. Forskjellen i alder må betraktes som stor da den er 16 år.

Du bemerker i klagen at behandlingstiden er lang. Fra skaden blir meldt til du har tilbud på oppgjør er på 13 dager, vi betrakter ikke dette som lang tid i sommersesongen. Vi beklager at du må ha ventet på svar i lengere tid etter at du ikke aksepterte tilbudet og beklager også at du oppfatter oss som nedtalende. Vi streber etter å hele tiden ha god kommunikasjon med våre kunder og samtidig gi rettferdige tilbud etter den avtale og vilkår som er gitt.

Sikrede sendte 9.10.22 klage til Finansklagenemnda.

I forbindelse med klagen til Finansklagenemnda forela selskapet saken på ny for sin takstmann som opprettholdt tidligere verdivurdering og ga følgende uttalelse 28.10.22 om båtens verdi:

Dette er en båt som er 25 år gammel og en motor som er 19 år gammel. Båten fremstår som en godt brukt båt med småskader og flassing av gelcoat innvendig.

Via finn.no finner jeg at tilsvarende nye båtpakker på 17-19 fot med 50 hk motor selges for kr 162000,- og oppover. Merk: Dette er nye båtpakker.

Ut i fra en vurdering av markedet på tilsvarende båt / motor mener jeg at kr 60000,- er en riktig vurdering og helst kanskje litt i overkant.

Finn kode 265056375 som ft viser til er en Hansvik 560 Sport fra 1997 med en 2019 60 hk motor. Det følger også med en Tysse båthenger fra 2017.

Man kan ikke sammenligne aktuell båt med denne. Dette er en mer påkostet båt med innerliner, har en motor som er 10hk mer, er 16 år nyere og det følger med en båthenger.

Pr nå finnes det ikke så stort utvalg på finn.no og sammenligne med men se på båt under. Den er det mest tilsvarende som ligger på finn.no.

2013 mod båt og 2013 mod 40hk motor. Kr 55000,-

Altså en mye nyere båt / motor men med 10hk mindre men og til billigere pris.

Og merk at dette er ønsket pris.

Sikrede krever dekning for kr 84 000 og anfører at båtens verdi på havaritidspunktet var kr 90 000. Forsikringssummen for båten var kr 100 000, slik at han betalte mye høyere premie enn hva som beregnes for en mindre erstatningssum.

Båten gikk tapt midt i sesongen, noe som resulterte i betydelig økonomisk tap. Båtens størrelse var viktig ved fisking, da den ga plass til fire fiskere, og at den i tillegg hadde en stor påkostet motor. På skadetidspunkt var det på finn.no kun en tilsvarende 18 fots Hansvik fra 1997. Den var priset til kr 100 000 (finnkode 265056375). Fordi motoren var 10 hk større, la sikrede til grunn at markedsverdien for hans båt var kr 90 000.

Sikrede mener de fire båtene selskapet har vist til ikke er sammenlignbare, fordi de er uegnet til fisketur for fire personer. Sikrede viser også til at noen av dem er 17 fot, og at selv om båtene er mindre, koster de kr 69–70 000, dvs. mer enn selskapet har tilbudt for hans båt. Det må forventes at en 18 fots båt vil koste minst kr 90 000. De fleste båtene til salgs er i Finnmark eller Sør-Norge, noe som gir transportkostnader på flere tusen kroner. Sikrede fant en tilsvarende båt som var to år yngre til kr 89 000 (finnkode 275633635), som nå er solgt.

Sikrede anfører at han ikke fikk tilsendt verdivurderingsrapporten, at tilbudet ble gitt uten begrunnelse, og at bildene av de fire båtene i selskapets svar 22.9.22 mangler lenke, slik at det er umulig å se om båtene har skader, mangler eller om prisen bare gjelder skrog. Verdivurderingen av båten skulle vært gjort da båten forliste og ikke 3,5 måneder senere, idet båtprisene er høyere i juni enn om høsten. Takstmann skulle dessuten ha besiktiget båten. Båten Øyen 530 til kr 55 000 som takstmann har vist til er ikke på finn og kan ha feil fordi Øyenbåter har skrog som er dyrere også uten motor. Dokumentasjonen selskapet har fremlagt mangler nøye henvisning til markedet og opplysninger om båtenes tilstand som f.eks. om båtmotoren. Reparasjoner og overhalinger kan koste flere tusen kroner.

Sikrede har nylig funnet en annonse på finn.no på en Øien 530 med 50 HK motor (finnkode 282164018) til salgs for kr 95 000 og en Hansvik (finnkode 281023174) til salgs for kr 90 000, selv om den har mindre motor (40 HK).

Selskapet avviser ansvar og anfører at utmålingen reguleres av vilkårene for Kasko/Ansvar pkt. 3.2 om "*Totalskade og tap*" hvor det fremgår at markedsverdien på skadedagen er avgjørende for erstatningens størrelse. Selskapet har tilbudt erstatning med kr 54 000 ut fra takstmanns verdivurdering, der båtens markedsverdi er fastsatt til kr 60 000. Det er sikrede som har bevisbyrden for sin anførsel om at markedsverdi er kr 90 000. Selskapet er enig i at Finn-annonser kan bidra til å sannsynliggjøre hva en tilsvarende båts markedsverdi er, men markedsverdien vil tilsvare den faktiske salgssummen, slik at det ikke er avgjørende hva lignende båter er lagt ut for. Selskapet viser til uttalelse fra takstmann om at båten i annonsen med finnkode 265056375 ikke tilsvare sikredes, fordi den har "innerliner", en motor som er ti hestekrefter kraftigere og 16 år nyere og i tillegg en båthenger fra 2017 inkludert i prisen. Takstmannen har bemerket at det ikke er mange båter i markedet å sammenligne med, men at den som er mest lik er en 2013-modell med 40 hestekrefter motor fra 2013. Båten og motoren i den annonsen er nyere, men har ti hestekrefter mindre. Prisen er satt til kr 55 000, som er mindre enn markedsverdien selskapet har lagt til grunn for sikredes båt. Selskapets oppfatning er at sikredes båts markedsverdi maksimalt er kr 60 000, at sikrede ikke har sannsynliggjort en høyere verdi og av den grunn ikke har rett på erstatning utover det selskapet har tilbudt.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapets verdivurdering er korrekt.

Sikredes forsikring har følgende oppgjørsregler:

Hvis båten er gått tapt, eller reparasjon etter Trygs vurdering ikke er lønnsom, kan erstatningen utbetales kontant. Erstatningen er begrenset til markedsverdien av de enkelte tingene, oppad begrenset til forsikringssummen.

Verdifastsettelse

Ved totalskade eller tap beregnes båtens verdi etter markedsverdien på skadedagen. Markedsverdien fastsettes ut fra hva det vil koste å anskaffe en båt i samme eller vesentlig samme stand og av tilsvarende merke, type og årgang.

Forsikringssummen er ikke bevis for markedsverdien men forsikringstakers anslag av markedsverdien.

Avgjør Tryg at sikrede får beholde vraket gjøres det fradrag for restverdien.

Sikrede har etter dette krav på erstatning for "markedsverdien på skadedagen".

Selskapet har med utgangspunkt i en takst på kr 60 000 utbetalt kr 54 000 etter fradrag for egenandel på kr 6 000. Selskapets takstmann påpeker i sin uttalelse av 28.10.22 at det pr. nå ikke finnes så stort utvalg på finn.no å sammenligne med og viser til at båten på finn.no som er mest tilsvarende sikredes er priset til kr 55 000. Dette gjelder en "Øien 530 med 40HK Suzki DF 40" hvor både båten og motoren er fra 2013. Takstmannen påpeker at båtens motor har 10 hk mindre, men at den er nyere og billigere.

Sikrede anfører at markedsverdien må settes til kr 90 000 og viser til at båten var 18 fot, stødig og 225 cm bred, med plass til fire fiskere. Den var startvillig med en stor påkostet motor (Yamaha 50 hk fra 2003) som hadde gått ca. 350 timer etter påkostning.

Sikrede viser til to finnannonser på båter han mener er sammenlignbare hvor prisene er satt til kr 100 000 og kr 89 000. På bakgrunn av disse vurderer han båtens verdi til kr 90 000 fordi båten til kr 100 000 har en motor som er 10 hk større enn hans.

Den ene fremlagte annonsen gjelder en båt med motor som er 10 hk kraftigere enn sikredes og dessuten 16 år nyere (2019 modell). Båten hadde også innerliner og det var en tilhenger fra 2017 inkludert i prisen. Den andre fremlagte annonsen gjelder en Ryds 535dl, 18 fot, 1999-modell med en motor fra 2008. Båten var to år yngre og motoren fem år yngre enn sikredes. Ingen av disse annonsene gir derfor tilstrekkelig dokumentasjon for at markedsverdien på sikredes båt var kr 90 000, og at selskapets takst derfor er feil.

Sikrede anfører at han ikke får kjøpt en tilsvarende båt for summen selskapet tilbyr, at prisene er høyere i juni enn om høsten, og at finnannonsene selskapet og dets takstmann har vist til ikke er sammenlignbare med hans båt. Nemnda har ikke faglig grunnlag for å overprøve takstmannens sammenligning eller verdivurdering. Hvis sikrede er uenig i denne vurderingen må han fremlegge en sakkyndig uttalelse som imøtegår takstmannens vurdering.

Sikrede anfører at forsikringssummen utgjør kr 100 000, og at han har betalt premie for en høyere verdi enn det selskapet mener er båtens verdi på skadetidspunktet. Forsikringssummen er det beløpet forsikringstaker velger å forsikre båten for og sier ingenting om hva som utgjør forsikringsverdien, som er båtens markedsverdi på skadetidspunktet. Dette fremgår også av vilkårenes pkt. 3.2: "Forsikringssummen er ikke bevis for markedsverdien, men forsikringstakers anslag av markedsverdien."

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).